

פחד דוד

פרשת
האזינו
י"ג תשרי
תשע"ח
939

יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל

בנשיאות בנש"ק מורנו ורבנו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

בן הצדיק המלוכ"ן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלוכ"ן רבי חיים פינטו זיע"א

ירושלים תל אביב חיפה באר שבע

הדלקת נרות 6:02 | 6:17 | 6:10 | 6:22

מוצאי שבת 7:12 | 7:14 | 7:14 | 7:14

רבינו תם 7:53 | 7:50 | 7:50 | 7:52

משכיל לדוד

בחינת יום כיפורים לכל השנה - כיצד?

אמו ודבק באשתו וכו'. ויש כאן תמיהה גדולה בהבנת פשט הפסוק שהוא הפך המציאות, דידוע שדרך האשה לעזוב הוריה ולדבק בבית בעלה וכאן הכתוב מעיד היפך זה? אלא הביאור הוא, שבא הכתוב ללמד אותנו מטרת ביאתנו לעולם הזה והדרך להתגבר על תאוות העולם וחומריותו, וזהו שאמר הכתוב "על כן יעזוב איש" - זה הנשמה "את אביו ואת אמו" - את מחצב הנשמות מתחת כסא הכבוד, שנפרדה משורשה ובאה לעולם הזה.

ואיך הנשמה תתמודד עם אתגרי העולם? ממשיך הפסוק ומבאר ודבק "באשתו" - זוהי התורה הקדושה "אילת אהבים ויעלת חן" (משלי לא) "אשת חיל מי ימצא" - ששלמה המלך אמרו על התורה הקדושה. ורק על ידי עמל תורה ומצוות ועל ידי הדבקות ברוח והמלכת הנשמה בגוף, יש לאדם את הכוחות להינצל מתאוות העולם ולעבור את העולם בשלום - בלא חטא.

והז"ל אמרו איש ואישה שזכו שכינה ביניהם, לא זכו אש אוכלתן. דהיינו שאם חיים בשלום בקדושה ובכבוד הדדי, גורמים לשכינה שתשכון ביניהם ושם י"ה שוכן באיש ובאישה, אבל אם ח"ו לא חיים כך, אלא כל הזמן מריבות וסכסוכים ומחלוקות, מסלקים השכינה מהם ונשאר א"ש מאיש ואשה וזהו אש אוכלתן.

והנה תפקיד בני הזוג להתאמץ בכל כוחם להשכין שלום, ואף אם יש סיבה אמיתית לחילוקי דעות לא לתת לדברים להיגרר ולהיסחף למחלוקת, אלא יזכרו שתפקיד האדם בעולם לקשר שמים וארץ לאחד בין רוח וחומר ולהביא את השכינה הקדושה לביתם, ורגע לפני שמחליטים להסתכסך ידעו שע"י כך מסלקים שכינה והברכה מביתם, ואוי לבית שמקיים ללא סייעתא דשמיא.

נמצאנו למדים שחג הסוכות מלמדנו להיות מנותקים מהארציות כמו הסכך, תלושים מהארץ ומהחומר ולא מחוברים אליו בעבותות האהבה. ועל ידי כך נוכל להמשיך הארת יום הכיפורים וכפרתו לכל השנה כולה.

והדרך להביא אותנו להשקפה הזאת נמצאת גם כן בחג הסוכות, דהסוכה נקראת בזוהר הקדוש צילא דמהמנותא, צל האמונה והשכינה חוסים תחת כנפי השכינה הקדושה. וזכורני מבית אבא מורי הרה"צ ר' משה אהרן פינטו זיע"א, שהיה מתקין כסא קטן לאושפיזין - האבות הקדושים וכשהיה נכנס לסוכה היה מקדם פני האושפיזין כפה מלא, כדבר איש אל רעהו והיה אומר שלום עליך אברהם אבינו וכן הלאה, וכאלו רואה אותו בחוש. ואנו בילדותינו אף שלא ראינו כלום, חשנו ממש דרך האמונה הפשוטה והטהורה של אבא ע"ה את האושפיזין בסוכה, ודבר זה נחקק עמוק בליבנו שנים רבות. וזהו שהסוכה מלמדת אותנו גם אמונה טהורה בבורא עולם ובצדיקיו.

אתה הראת לדעת, הבנה נפלאה ועמוקה למה חג הסוכות חל מיד אחר יום הכיפורים, שהוא המלמדנו הדרך איך להמשיך הארת וקדושת יום הכיפורים לכל השנה כולה, שנהיה מנותקים מעולם הזה וכל תפקידנו לחבר הרוחניות עם הגשמיות ודבר זה יתאפשר רק אם יהיה ממוסד ביתדות חזקים באמונה בהקב"ה ובצדיקיו.

"האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי" (דברים לב, א)

פרשה זו נקראת השנה בין יום הכיפורים - יום אדיר בימי שנה שבו הקב"ה מכפר עוונות ישראל, לבין חג הסוכות - זמן שמחתנו וראיתי להתבונן על הקשר ביניהם.

"האזינו השמים" - משה רבנו ע"ה, כשעלה למרום לאחר חטא העגל וירד עם לוחות הברית השניות, נתבשר מפי הגבורה "ויאמר ה' סלחתי כדברך" - שהקב"ה מכפר להם על חטא העגל ואותו היום היה יום הכיפורים. והנראה לי, שאת עוצמת היום הקדוש והנורא הזה, שהוא יום מחילה וסליחה לדורי דורות, שבו הקב"ה מכפר ומטהר אותנו מחטאתנו - כמו שנאמר "כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתכם לפני ה' טהרתו". מיסודו של משה רבנו הוא, כיון שמסר נפשו על בני ישראל בתפילה ובתחנון ונתרצה לו הקב"ה ביום זה, מאותו יום ובאותו יום, לשעה ולדורות, נקבע כיום מחילה סליחה וכפרה.

אמנם, בשביל שנוכה לכפרה הזאת, צריך תנאי הכרחי, והוא מה שרמזו בפסוק "כי ביום הזה יכפר", הז"ה בגי' 17 כמנין טוב, ואין טוב אלא תורה, דהיינו כפרת יום הכיפורים תלויה בקבלת עול מלכות שמים ועול תורה ומצוות, שהרי אמר הקב"ה בראתי יצר הרע בראתי לו תורה תבלין, ורק ע"י התורה ניתן להתגבר על היצר הרע מלחטוא עוד, ואם אדם קיבל על עצמו תשובה ללא קבלת עול תורה בודאי לא תועיל תשובתו כלל.

ולכן כשריד משה רבנו מהר סיני ביום הכיפורים עצמו, שמחל להם על חטא העגל ומאז לדורות הוא יום מחילה כמו שנתבאר, לא ירד בידיים ריקות אלא עם הלוחות השניות, לרמז לדבר הזה שאמרנו שכפרת היום הקדוש הזה תלויה בדבקות האדם בקב"ה ואורייתא חד וזהו פירוש האזינו לתורה שהורדתי לכם מן השמים.

"ותשמע הארץ" - מרמז על בחינת חג הסוכות שעושים בארץ, על הקרקע וכן הסכך צריך להיות מדבר שגדל בארץ דווקא.

ולפי זה יש לומר שמשנה רבנו בא בפסוק זה לתרץ ולומר מה ששאלנו למה חג סוכות חל מיד אחר יום הכיפורים והאם יש קשר לפרשה, והביאור דעל ידי שנקשר בחינת יום הכיפורים - שהיא השמים שמשגיגים בו השגות שמימיות לחג סוכות - בחינת הארץ שהיא עושים סוכה דווקא מסכך שגדל בארץ וזה יכוון שכמו שסכך המחובר לארץ פסול וסוכה עושים רק מסכך תלוש כמבואר בגמ', כך האדם צריך להיות תלוש מניינים החומריים של העולם הזה ולא להיות מחובר ראשו ורובו בעולם הזה דאז יאבד את כל התעלותו הרוחנית להכנה ביום הכיפורים אלא אם רוצה להשפיע מקדושת היום לכל השנה ישים ראשו ורובו בסוכה, בחינת ארעיות, שהעולם הזה ארעי והעיקר העולם הבא וכן יצליח לקשר את יום הכיפורים היום הקדוש לימי החול - במשך כל השנה כולה לקשר הרוח עם החומה, העולם הזה - עם עולם הבא.

וכל בעל שכל יודע שעיקר ביאת האדם לזה העולם, כדי להמשיל הנשמה האלוהית, חלק אלוהי-מעמל, על הגוף החומרי - קרוץ חומר, העשוי מעפר. וזה נראה ביאור הפסוק בפרשת בראשית, "על כן יעזוב איש את אביו ואת

הילולא דצדיקיא

יג רבי שאול אדאדי

יד. רבי יוסף צבי דושינסקי

טו. רבי מרדכי לייפער האדמו"ר מנדבורנא

טז. רבי משה זכות מו"ס 'שרשי השמות'

יח. רבי בצלאל רנשבורג

יט. רבי יוסף משה עדס מחו"ר 'ישיבת פורת יוסף'

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל ישלח הודעה: p@hpinto.org.il

במסילה נעלה

שביבי אמונה ובטחון מפקנסו של מו"ר
הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

דברי חכמים

פרפראות לפרשה

משולחנם של חכמי התורה

מטריה סגורה לא מגינה!

כפרי הגיע לראשונה בחייו לעיר הגדולה. הלך מוקסם ברחובותיה, והבחין שאנשי העיר נושאים בידיהם מוטות משונים, מלופפים בד. בדרכו, הבחין בחנות המציגה לראווה מוטות רבים כאלו, בשלל צבעים.

פנה הכפרי אל בעל החנות ושאל:

"סלח לי, אדוני. מוטות אלו, מה טיבם?"

משנוכח הלה שלפניו כפרי תמים, הסביר לו באורך רוח: "מוט זה מכונה בפי הבריות בשם מטריה, מטרתו להגן בפני הגשם". השתאה הכפרי להמצאה מחוכמת זו: "האמנם, כל מי שירכוש מוט זה מחוסך מפני הגשם?"

צחק המוכר: "לא ולא, אין זו תועלת ביטוח לנזקי גשמים... הלא תראה כי כל האנשים נושאים את המטריות בידם למקרה שירד מטר! אין די לרוכשה, יש לשאתה עמך לכל אשר תלך".

זוהרה של ההמצאה הועם מעט, אבל היא עדיין קסמה לכפרי.

קנה מטריה צבעונית בכסף מלא, כדי להתפאר בה בפני חבריו בכפר.

שב הכפרי לכפרו, והאיכרים סבבוהו לשמוע על פלאי העיר הגדולה.

"לא תאמינו להמצאה החדשה", אמר, "הרואים אתם מוט זה? בני העיר מכנים אותו מטריה! היודעים אתם מדוע? משום שהוא מגן ממטר!"

"מגן? הכיצד?", שאלוהו בני הכפר שעמדו סביבו.

הכפרי נחפז להסביר: "יש לשאתו, ואז יגן ממטר!"

"אכן, פלאי פלאים!", אמרו, "הבה נראה. הנה התחילו לרדת גשמים - צא החוצה, וניווכח!"

לבש הכפרי ארשת חשיבות, תלה את המטריה על זרועו כמנהג אנשי העיר ביום מעונן, ויצא החוצה. כעבור רגע שב על עקבותיו חפוי ראש, רטוב עד לשד עצמותיו... לעגו לו חבריו, והוא חרק את שיניו. עליו לשוב העירה, ולתבוע לדין את המוכר הרמאי שעשאו ללעג ולקלס.

התפרץ לחנות ונופף במוט שהכזיב: "רמאי, נוכל, הפלתי בפח!" שמע המוכר ותמה:

"כלום היה חור במטריה?"

"חור? מנין לי לדעת? תליתי את המוט על זרועי, ונרטבתי עד לשד עצמותי!"

המוכר פרץ בצחוק רם, ולא יכול היה להירגע: "שוטה שכמוך! הלכת עם מטריה סגורה, ונרטבתי?! הן מטריה סגורה אין בה מועיל! יש לפתחה ולחסות תחתיה, ואז לא נרטבים".

וכך אמר הבורא:

בני! אם רצונכם לזכות בהגנתי על חייכם, על בריאותיכם, על רכושכם ועל משפחתכם, חייבים אתם 'לפתוח את המטריה' ולחסות תחת צילה כל העת!

החיים בצל הקדושה, גם

בעת העיסוק בענייני

החולין, הם הערובה

לחיים טובים ולגמר

חתימה טובה!

מעבירין ממנו עול דרך ארץ

בשנת תשנ"ו בא לפניי מר רון הי"ו. יהודי זה שלא היה שומר תורה ומצוות זכה לגלות את בוראו ולשוב בתשובה, הוא החל להניח תפילין ולהתפלל בקביעות, וכיום הוא בעל צדקה ורודף חסד ואף קובע עיתים לתורה מספר פעמים בשבוע.

"כבוד הרב" פנה אליי מר רון בפנים נפולות, "יש לי בעיות בפרנסה, בעיות בשלום בית וכעת גם פוטרתי מעבודתי.

אמנם את כל הייסורים הללו אני מקבל באהבה, אך צרה נוספת נפלה על ראשי שאיתה אני מתקשה להתמודד - אימי חלתה במחלה האורורה, והיא כבר נמצאת בשלביה הסופניים של המחלה, עד

שהגיעה למצב שבו היא איננה מסוגלת לאכול בכוחות עצמה ותזונתה ניתנת לה דרך הוריד. ואת מצבה הקשה של אימי אני מתקשה לקבל והדבר שובר את רוחי".

"האם אתה קובע עיתים לתורה?" שאלתי אותו.

"כן" ענה מר רון, "שלוש פעמים בשבוע אני מקדיש מזמני ללימוד התורה".

"אם כך" אמרתי לו "קבל על עצמך מעתה ללמוד תורה בכל יום מימות השבוע, ולא רק שלוש פעמים בשבוע".

מר רון קיבל עליו את הדבר, ולמרות שקבלה זו לא הייתה קלה עבורו כלל וכלל, הוא החל מיד בקיומה והקפיד לקיימה ללא הפסק.

חודש ימים חלף. והנה, באחד הלילות בעת שהותו לצד אימו בבית החולים, הוא שמע לפתע את קולה כשהיא פונה אליו ומבקשת ממנו שייתן לה לאכול, כיון שהיא רעבה.

למחרת בלילה שוב חזר הנס על עצמו. האם מבקשת לאכול, ובנה מאכיל אותה סיפר זאת לרופאים - הם לא האמינו לדבריו, עד שלבסוף הוא אמר להם: "בואו לחדרה של אימי בשעות הלילה, ותראו בעיניכם את מה שמתרחש בו מידי לילה".

מר רון היה המום מבקשתה של אימו החולה, שהרי כבר ימים רבים היא איננה אוכלת בכוחות עצמה. אולם למרות זאת הוא עשה כבקשתה והאכיל אותה.

למחרת בלילה שוב חזר הנס על עצמו. האם מבקשת לאכול, ובנה מאכיל אותה כאחד האדם. למחרת בבוקר, כשהוא סיפר זאת לרופאים - הם לא האמינו לדבריו, עד שלבסוף הוא אמר להם: "בואו לחדרה של אימי בשעות הלילה, ותראו בעיניכם את מה שמתרחש בו מידי לילה".

ואכן בלילה הבא הרופאים חזו במו עיניהם כיצד האישה שמצבה הוגדר כסופני - אוכלת דרך הפה כאילו הייתה בריאה.

כיון שכך, החלו לערוך לה בדיקות רפואיות מקיפות ולאחר מספר ימים התברר באופן מוחלט שמחלתה נעלמה כלא הייתה, והגידול הסרטני אשר שלח גרורות לכל גופה - נעלם מבלי להותיר עקבות.

כעבור תקופת מעקב עזבה האם לחלוטין את בית החולים כשהיא בריאה ושלימה! כמו לא די בנס עצום זה, מר רון מצא מקום עבודה טוב יותר מהמקום בו עבד לפני כן, וגם שלום הבית שלו השתפר מאד וזוגתו אף זכתה לפרי בטן.

כך יצא שכל בעיותיו השונות באו על פתרון באופן המוצלח ביותר בזכות לימוד התורה.

זהו כוחה של קביעת העיתים לתורה, ככוח לימוד התורה בקביעות להסיר מעל האדם אפילו גזרות קשות וגדולות, וכבר אמרו על כך חז"ל: "כל המקבל עליו עול תורה מעבירין ממנו עול מלכות ועול דרך ארץ" (אבות ג, ה).

כך יצא שכל בעיותיו השונות באו על פתרון באופן המוצלח ביותר בזכות לימוד התורה.

זהו כוחה של קביעת העיתים לתורה, ככוח לימוד התורה בקביעות להסיר מעל האדם אפילו גזרות קשות וגדולות, וכבר אמרו על כך חז"ל: "כל המקבל עליו עול תורה מעבירין ממנו עול מלכות ועול דרך ארץ" (אבות ג, ה).

כך יצא שכל בעיותיו השונות באו על פתרון באופן המוצלח ביותר בזכות לימוד התורה.

זהו כוחה של קביעת העיתים לתורה, ככוח לימוד התורה בקביעות להסיר מעל האדם אפילו גזרות קשות וגדולות, וכבר אמרו על כך חז"ל: "כל המקבל עליו עול תורה מעבירין ממנו עול מלכות ועול דרך ארץ" (אבות ג, ה).

כך יצא שכל בעיותיו השונות באו על פתרון באופן המוצלח ביותר בזכות לימוד התורה.

במה מפטירין

הפטרת השבוע:

"ידבר דוד" (שמואל ב, כב)

הקשר לפרשה: בהפטרה מסופר על שירת דוד המלך ע"ה, שהוא מענין הפרשה שבה נכתבה שירת משה רבינו ע"ה.

נצור לשונך

מי נחשב לרכיל?

תולה ארץ על בלימה

זה שטוען דברים מזה והולך ואומר, כך אמר פלוני עליך, כך עשה לך פלוני, כך וכך שמעת עלי שעשה לך, או רוצה לעשות לך. אף על פי שאותו דבר אין גנות על מי שמספר, אף לפי דברי הרוכל, ואילו היו שואלין אותו, לא היה מכחיש, אף על פי כן רכיל נקרא.

מן האוצר

ממשנתו של מו"ר הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

עלינו לעבוד את ה' מתוך שמחה ואהבה גדולה

פעם באה לפני אשה כבת שישים וחמש ואמרה לי שאמנם היא שבה בתשובה לפני עשרים שנה, אך כיון שתשובתה של אז נעשתה מתוך יראה ופחד מן העונש, היא חוששת כל הזמן שאותו פחד שהיה קיים בה בעוצמה כה רבה בזמן תשובתה, יתערער בה, ובהעדר הפחד מה' היא תבוא לידי חטא.

אמרתי לאותה אשה שיראת ה' הינה אמצעי אשר על ידו ניתן לשוב בתשובה, אך אי אפשר לעבוד את ה' בשלימות רק על ידי מידת היראה. ולכך כתבה התורה "תחת אשר לא עבדת את ה' אלוקיך בשמחה", מלמד שישנה תביעה כלפי האדם לעבוד את בוראו מתוך שמחה גדולה, כי אם יעבדו רק מתוך יראה, הרי כשתבטל היראה, ותבטל עימה אף עבודת ה'.

כשאדם עובד את בוראו מתוך שמחה והתלהבות, אזי גם בזמנים קשים אהבתו כלפי בוראו גדלה מעוצמת הקושי, עד שכבר אינו חש בקושי במלוא כאבו ועונו, והוא ממשיך לעבוד את ה' במלוא הכוח. והרי זה דומה לאמא המטפלת בתינוקה במסירות נפש מתוך הקרבה עצומה, היות ואהבה גדולה ממלאת אותה כלפי תינוקה, ומכיון שכך, כל הקושי והטרחה מתגמדים אל מול האהבה העצומה שהיא חשה כלפי תינוקה.

הקב"ה ציוה לנו לחגוג את חג הסוכות לאחר יום הכיפורים, היות ויום הכיפורים מסוגל לעבודת ה' מתוך חיל ורעדה, אך כיון שעבודת ה' האמיתית נעשית מתוך שמחה ואהבה, ציוונו הבורא לחוג לו מיד אחר כך את חג הסוכות שבו נאמר "ושמחת בחגך", "והיית אך שמח".

עלינו להתעורר ולעבוד את ה' מתוך שמחה ואהבה גדולה, כיון שזו הדרך אשר מעניקה אחיזה לאדם בעבודת ה' ונותנת בידו את היכולת לעבוד את ה' בכל עת ובכל מצב, אף בזמן שקשיים וצרות מתרגשים עליו.

חזק וברוך

נשמות הצדיקים מסייעות

מצוה מיוחדת נוגעת אלינו דווקא בחג הקרב ובא; חג הסוכות, כנאמר בתורה (דברים טז, יד) "ושמחת בחגך" וכפלה בתורה חיוב זה בפסוק הבא "והיית אך שמח".

כיצד מקיימים מצוה זו? במיוחד כאשר האדם מוקף בחבילת טרדות המעיקות לו ביום יום, והנה מימי החג פורסים את כנפיהם עליו והוא אמור להתנתק מהכל ופשוט לשמוח. איך עושים את זה?

הרמב"ם (סוף הלכות לולב) מזהיר על חיוב השמחה בחג וכותב: "השמחה שישמח האדם בעשיית המצוות ובאהבת האל שציווה בהם - עבודה גדולה היא. וכל המונע עצמו משמחה זו - ראוי להיפרע ממנו, שנאמר "תחת אשר לא עבדת את ה' אלוקיך בשמחה". ואין הגדולה והכבוד אלא לשמוח לפני ה'.

וכבר שאלו את הגר"א מוילנא זצ"ל; איזו מצוה קשה לקיימה יותר מכל מצוות התורה? השיב הגאון: המצווה הקשה ביותר היא 'שמחת החג'. ולמה? כי מוטל על האדם להיות שמח וטוב לב כל ימי החג לרבות הימים והלילות, ללא הפסק אף לרגע, ולא עוד אלא אסור שיעלה בדעתו שום מחשבה והרהור של דאגה בכל ענין שבעולם, ולא יתערב שום צער ויגון בשמחת החג.

וחובה זו לא להתעצב כלל על שום דבר בעולם, ולהיות אך שמח ללא הפסקה כלל בכל ימי החג, שמונה ימים רצופים, מאה תשעים ושתיים שעות, אחת עשרה וחצי אלף ועשרים דקות! אכן מצוה קשה היא עד מאוד!

כל תלמידי הגר"א ומקורביו ידעו שבימי החג לובשות פניו ארשת שונה לחלוטין. ואף שמצוות "ושמחת בחגך" היא מן המצוות הקשות ביותר, שהרי צריכים לשמוח בלא הפסק שבעה ימים רצופים, קיימה הגאון בהידור. פני קדשו הוארו בזיו יקרות ולא הועם זוהרם במשך כל שבעת ימי החג.

פעם נכנסו תלמידי להקביל פניו ברגל, והתפלאו מאוד לראותו בפנים חתומות ועצובות. כששאלוהו על כך וביקשו לשתף אותם בצער, לא רצה הגאון לגלות להם את סיבת עיצבונו, אך מאחר והתלמידים ביקשו מאוד, גילה להם את הסוד.

וכה סיפר להם, בלילה הקודם היה לו בחלומו גילוי על הפסוק "עלו זה בנגב וראיתם את ההר" הנאמר בפרשת המרגלים (והוסיף הגאון: גילוי זה כלל אלפיים ומאתים וששים פירושים על אותו פסוק, וגם בפירוש אחד מכל אלה, אמר הגאון לתלמידיו יכולתי לראות כל סודות הבריאה, מתחילתם ועד סופם), וכשקם בבוקר, עקב חביבות הגילוי, לא יכול היה להתאפק והרהר בדברים שגילו לו, למרות שהגאון עצמו פוסק שלפני ברכות התורה אסור אף להרהר בדברי תורה, ולפתע - נשכח הימנו כל הגילוי ונעלם.

ועל דא קא בכינא, סיים הגר"א.

ובכל זאת שאלנו כיצד מקיימים את מצות "והיית אך שמח"?

אז הנה התשובה:

פעם בערב החג, נשאל מרן הרב שך זצ"ל כיצד מגיעים לשמחת יום טוב, שהיא מצוה מדאורייתא. וענה: בקידוש תדע.

תמה השואל על התשובה. הסביר לו מרן "הלא ישמעו אנזיך מה שפיך מדבר, כשאתה נותן שבח והודיה לבורא עולם אשר בחר בנו מכל עם, ורוממנו מכל לשון, וקידשנו במצוותיו ונתן לנו באהבה - מועדים לשמחה, חגים וזמנים לששון.

אני, העיר הרב שך, כשאני חושב על כך, חפץ אני לרקוד, ואתה שואל כיצד מגיעים לשמחת יום טוב?...

מתורתו של אליהו הנביא זכור לטוב

זה כלל אחר. וכן כלל שהוא צריך לפרט ופרט שהוא צריך לכלל.

ואמר לי, רבי, וכי מיום שנברא העולם עד אותה השעה כל העושה מצוה נותנין לו שכרו? ואמרתי לו, בני, הקב"ה מלא מסוף העולם ועד סופו, וכל העולם כולו שלו הוא וכדי העולם כולו שלו, ואלמלא מקרא כתוב אי אפשר לאומרו, שנאמר "הן לה' א-להיך השמים ושמי השמים הארץ וכל אשר בה" (שם י), ואומר "הבט משמים וראה ושוך שחקים גבהו ממך" (איוב ל"ה) ולא השמים בלבד הם של הקב"ה - אלא השמים ושמי השמים העליונים שבעה. ואעפ"י שכל העולם כולו של הקב"ה, לא נטל הקב"ה חלק בעולמו שברא אלא את ישראל בלבד, להודיע לבריות שכל מי שהוא עוסק בתורה מתוך הצער, ומכל שכן אם הוא עוסק גם כן בדרך ארץ עם התורה, ניתן לו הפירות בעולם הזה והקרן שמורה לו לעולם הבא.

ולפי שלא מצא הקב"ה בבני ישראל שעושים את התורה ואת המצוות מתוך הצער, כמו אותן שהיו בונין את הבית האחרון שהיו מצערין את עצמן על התורה ועל המצוות, לפיכך נתן להם הקב"ה משנה שכל להם ולבניהם ולבני בנייהם עד סוף כל הדורות.

ומנין שלא נטל הקב"ה חלק בעולמו אלא את ישראל בלבד, שנאמר (דברים ל"ב) "כי חלק ה' עמו יעקב חבל נחלתו", ואומר (תהלים ט"ז) "חבלים נפלו לי בנעימים אף נחלת שפרה עלי".

אוי לה לאותה בושה ואוי לה לאותה חרפה. איזה מהן חביב יותר? הוי אומר זה שהוציא פת על השלחן ומפה יפה פרוסה עליו.

ועוד אמרתי לו. בני, אם אמצאך בתוך משנת חכמים תעשה דבריך בדאים, ואמר לי הן. אמרתי לו, בני, כשאתה יורד לפני התיבה בשבת כמה אתה אומר? ואמר לי שבעה. ואמרתי לו, בני, ובשאר הימים כמה אתה אומר? ואמר לי שמונה עשרה. ואמרתי לו, בני, כמה אתה מברך על ק"ש של שחרית? ואמר לי שתים לפנייה ואחת לאחריה, ואמרתי לו ובערבית כמה אתה אומר? ואמר לי שתים לפנייה ושתים לאחריה.

ואמרתי לו, בני, כמה קורין בשבת בתורה? ואמר לי שבעה. ואמרתי לו, בשני בשבת ובחמישי בשבת, ובמנחה בשבת כמה? אמר לי שלשה. ואמרתי לו, ועל השבעה כמה אתה מברך? ואמר לי שתים לפנייהם ואחת לאחריהם. ואמרתי לו, על שאר הימים כמה אתה מברך? ואמר לי ברכה אחת לפנייהם וברכה אחת לאחריהם, חוץ מברכת המזון שהם שלשה ועם ברכת הטוב והמטיב הם ארבעה.

ואמרתי לו, בני, וכי יש לך אלו מהר סיני והלא אינן אלא משנת חכמים, אלא כשנתן הקב"ה את התורה לישראל לא נתנה להם אלא כחיטין להוציא מהן סולת וכפשתן לארוג מהן בגדי ככלל ופרט, ופרט וכלל, וכלל ופרט וכלל שנאמר (דברים י"ד) "ונתתה הכסף בכל אשר תאווה נפשך", הרי זה כלל. בבקר ובצאן בין ובשכר - הרי זה פרט. ובכל אשר תשאלך נפשך - הרי

זכור לטוב

פעם אחת הייתי מהלך בדרך, מצאני אדם אחד ובא אצלי בדרך, והיה בו מקרא ולא היה בו משנה. ואמר לי, רבי, מקרא נתן לנו מהר סיני משנה לא נתן לנו מהר סיני. ואמרתי לו, בני, מקרא ומשנה שניהם מפי הגבורה נאמרו. ומה בין מקרא למשנה?

אלא משלו משל למה הדבר דומה?

למלך בשר ודם שהיה לו שני עבדים והיה אוהבן אהבה גדולה, ונתן ליה קב חיטין ולזה קב חיטין. ולכל אחד מהן נתן גם כן אגודה של פישתן. הפיקה שבהן נטל את הפישתן וארג מפה יפה, ונטל את החיטין ועשאן סולת ובררה וטחנה ולשה ואפאה וסדרה על השולחן ופרס עליה מפה יפה והניחו עד שבא המלך, והטיפש שבהן לא עשה כלום.

לימים בא המלך לתוך ביתו ואמר להם לשני עבדיו בני הביאו לי מה שנתתי לכם. אחד מהן הוציא את הפת של סולת על השולחן ומפה היפה פרוסה עליו, ואחד מהן הוציא את החיטין בקופה ואגודה של פשתן עליהם.

אנשי אמונה

אורחות חיים מתוך הספר "אנשי אמונה" לתולדות צדיקי משפחת פינטו זיע"א

כ"ק מרן רבי חיים פינטו הקטן זיע"א, היה כידוע הולך ממקום למקום לגבות כספים לצרכי צדקה וחסד.

ומן הנכון להזכיר, כי אשריהם ישראל עם קדושים, הם לא היו ממתנינים לו עד שיגיע אליהם לבקש מעות, אלא היו מחכים לו ברחוב, לא רק כדי לנשק את ידיו, אלא כדי שיבקש מהם כסף, כי לזכות נחשב אצלם הדבר. כל מכיריו ידעו, כי אם רבי חיים פינטו זיע"א - יברך אותם בעבור מה שנתנו - אותו יום יהיה טוב עבורם, ובאותו שבוע יראו ניסים ונפלאות, לכן חיפשו דרכים כיצד לתת לו מעות לצדקה.

בהקשר זה יסופר: ר' שמואל אברתי, סבו של הרב מואזינו, נכנס פעם לבית קפה בקזבלנקה עם אשתו. לאחר כמה דקות נכנס לבית הקפה הנ"ל רבי חיים הקטן זיע"א, כדי לאסוף מעות לצדקה.

בעל בית הקפה בראותו את הרב, חשב בליבו שהוא בא להפריע לאנשים בתוכחות מוסר והחל לקללו ולבוזותו: שוב הרב הזה בא לאסוף כאן כסף...

הרב לא שמע כלום. אך אשתו של ר' שמואל אברתי ששמעה את הדברים ונחרדה מעומק לבה, פנתה לבעלה ושאלה אותו: כיצד אדם זה מעז לקלל את הצדיק?

וכך ענה לה בעלה ר' שמואל בתמימותו המלאה ואמונתו בצדיקי הדורות:

איני יודע אם איש זה יעבור שבוע זה בחיים, שכן, מי שנוגע בצדיק לא יוצא חי, כמו שנאמר במסכת אבות (פרק ב, י) "והוי זהיר בגחלתן שלא תכוה, שנשיכתן נשיכת שועל, ועקיצתן עקיצת עקרב, ולחישתן לחישת שרף, וכל דבריהם כגחלי אש". ואכן כך באמת אירע; באותו שבוע מת בעל בית הקפה באופן פתאומי.